

Visie Verburg op verantwoord boeren

“Wat u te wachten staat,” sprak minister Verburg van LNV op de Agrifirm Jongerendag op 21 januari, “is een kritische samenleving met sympathie voor de boer en een politieke omgeving die in beweging is.” ‘Fikse uitdagingen’ voor jonge ondernemers. Een thema is kennisontwikkeling, bijvoorbeeld via groen onderwijs.

“De omgeving waarin u uw werk doet, zal veranderen”, begint minister Verburg haar boodschap aan jonge en toekomstig agrarisch ondernemers. Een ontwikkeling betreft bijvoorbeeld de mondiale voedselzekerheid, waar ook de Europese landbouw aan moet bijdragen, de groeiende aandacht voor voedselkwaliteit en de toenemende waarde die burgers hechten aan regionale identiteit. “De bevolking van Europa wil een aantrekkelijk en vitaal landelijk gebied.” Bovendien zijn er de gevolgen van de klimaatverandering. Allemaal ontwikkelingen die het nodig maken opnieuw over landbouwbeleid na te denken.

Ze noemt drie thema’s die direct voor de toekomstig agrarisch ondernemer van belang zijn. 1. Versterken van de marktgerichtheid van de land- en tuinbouw (sleutelwoord is dan innovatie); 2. verder verduurzamen van de landbouwproductie en 3. een landbouwproductie die meer verbonden is met wat de samenleving belangrijk vindt.

“Voor een deel blijft het: *business as usual*. Meegaan met uw tijd. En inspelen op huidige en toekomstige economische kansen.” Dan doen we, vervolgt ze, “door samen, u als ondernemer en ik als overheid, te investeren in kennisontwikkeling, kennisontsluiting en innovatie op en rond het boerenerf. Daar let ik op, bijvoorbeeld via het groen onderwijs. Want alleen zo kunt u een koppositie blijven houden en snel en effectief reageren op veranderingen in vraag en aanbod binnen en buiten Europa.” Zoals de vraag vanuit landen als China en India, de bio-brandstoffen en inzet van nieuwe technieken. “Dat alles vat ik samen onder het kopje: zien, herkennen en grijpen van je kansen.”

Maar heel anders dan vroeger is volgens Verburg dat de boer meer in de schijnwerpers staat. “Tegenwoordig kijkt de samenleving bij u op het erf. Denk aan dierenwelzijn, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting, de intensieve veehouderij en wel of geen mega-

stallen.” Dat zijn onderwerpen waar de samenleving vaker eisen aan stelt.

“Dat mag u niet onderschatten. De publieke opinie kan sentimenten opwekken, meningen doen omslaan, discussies sturen en beelden opwekken die u niet meer van tafel krijgt, omdat ze een sterker effect hebben dan de feiten.”

Ze noemt de mening over de Nederlandse tomaat. Die staat in Duitsland, waar Verburg kort geleden op de Grüne Woche sprak, nog steeds bekend als ‘de Wasserbombe’. “Terwijl we nu ruim veertig soorten lekkere tomaten hebben.”

“U moet daarmee leren omgaan. En u moet daar naar handelen. Want hoewel de beelden niet altijd zullen kloppen met de werkelijkheid, is het natuurlijk wel zo dat u verantwoordelijkheid hebt af te leggen naar de samenleving. Dat vraagt niet om een trendbreuk, dat vraagt om een duurzaamheidsprong.” Want ja, natuurlijk, zegt ze. “Ik wil graag in Nederland die duurzaamheidsprong.” Met gesloten kringlopen tussen productie, consumptie en afval, uitbannen van onverdoofd castreren van biggen, diervriendelijk transporteren en inspelen op de waterhuishouding.

“Mijn beeld van de boer of boerin van de toekomst is van iemand die met beide benen stevig verankerd in de samenleving staat. Die met respect voor people, planet en profit in die samenleving produceert en handelt. Mijn boer of boerin van de toekomst is iemand die weet wat er maatschappelijk speelt en die inspeelt op nieuwe kansen.”

Nodig bijvoorbeeld nieuwsgierige stedelingen uit op het bedrijf, adviseert ze. Laat ze producten zien en geef ze ook te eten. En laat ook kinderen in contact komen met de bronnen van ons voedsel.

“U moet bij uzelf te rade gaan of u klaar bent voor de uitdagingen”, besluit Verburg (volledige tekst op minlnv.nl). “Dat kan ik niet voor u bepalen. Wat ik echter wel weet - als boerendochter, als voormalig algemeen secretaris van de Christelijke Plattelands Jongeren en nu als minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit -, is dat het boerenbestaan niet alleen ongelofelijk mooi is, maar ook buitengewoon belangrijk. De samenleving kan niet zonder u. Dus als u voluit kiest voor het boerenbestaan, weet dan dat u op mij, en op het ministerie van LNV, kunt rekenen.” (tvdb)